

Година 10 | Број 10

Октобар 2007.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО

Информација о продаји злата централних банака

Пише: мр Емина Ђеман, руководилац Одјељења за банкарство

Трећа година примјене Уговора централних банака о злату (CBGA) завршена је 26. септембра 2007. године. Према подацима Свјетског вијећа за злато (World Gold Council), европске централне банке су током треће године Уговора продале око 475 тона злата. Потписнице Уговора су у првој години, од дозвољених 500 тона, продале 497,2 тоне, а у другој су продале 395,8 тоне. Према доступним подацима, централне банке и Међународни монетарни фонд (ММФ) укупно држе 30.374 тона злата у својим резервама, које постепено смањују. Уговор, који је важећи за период од 27. септембра 2004. године до 26. септембра 2009. године, је обновљен у марта 2004. године. Тада је 15 европских централних банака потписало споразум о ограничењу продаје

злата у периоду од пет година на 2.500 тона, са годишњим ограничењем од 500 тона. Ово је обновљени споразум из 1999. године, а ограничење које је било постављено у том уговору износило је 2.000 тона. Потписнице Уговора су Аустрија, Белгија, Финска, Француска, Њемачка, Ирска, Италија, Луксембург, Холандија, Португал, Шпанија, Шведска, Швајцарска, Грчка и Европска централна банка. За разлику од претходног уговора, у новом уговору нема Велике Британије, чије је место заузела Грчка. Према подацима Свјетског вијећа за злато из марта 2007. године, САД су са 8.133,5 тона биле на првом мјесту ранг листе ималаца злата, а остали битни имаоци су били Њемачка (3.422,5 тоне), ММФ (3.217,3 тоне), Француска (2.709,6 тоне), Италија (2.451,8 тоне) и Швицарска (1.290,1 тоне).

Табела даје преглед продаје и најављених планова продаје према CBGA са 4. октобром 2007. године:

	1. година (04/05.)	2. година (05/06.)	3. година (06/07.)	План (2004-2009.)
Еurosистем (до 25 септембра)	352,2	385,8	352,0	
ЕЦБ	47,0	57,0	60,0	
Аустрија (до краја августа)	15,0	13,7	7,5	> 90 тона
Белгија (до краја августа)	30,0	0,0		План није објављен
Француска (до краја августа *)	115,0	134,8	107,2	500-600 тона
Њемачка (до краја августа)	5,4	5,3	5,0	
Холандија (до краја августа)	55,0	67,0	14,0	165 тона
Португал (до краја августа)	54,8	44,9		План није објављен
Шпанија (до краја августа)	30,0	62,5	149,3	Појављују се периодичне продаје
још неименована држава			9,0	
Шведска (до 23. септембра)	15,0	10,0	10,0	60 тона
Швицарска (до краја августа)	130,0		113,0	250 тона
УКУПНО До сада пријављено / процијењено	497,2	395,8	475,0	

* Француска је крајем 2004. године трансферисала приближно 17 тона злата БИС-у као дио употребљен за куповину акција

БИС-а. Сматрали су да ова трансакција не припада CBGA (Извор података: Свјетско вијеће за злато)

Disaster recovery електронске поште: велики успјех са малим улагањем

Пишу: координатор Службе за рачунарску мрежу мр Идриз Фазлић и дипл. инж. ел. Един Суљевић

Међу корисницима информационе опреме постоји узречица која каже: „Постоје двије групе корисника: они који су због разних узрока (кварова, непогода, крађе ...) изгубили податке и они који ће их тек изгубити”. Ово је најцрња прогноза и корисници се морају заштити да до ње не дође „ни под разно”. Послије губитка података, једна трећина фирмама се никада не опорави. Уобичајени, стари начин чувања података је спасавање на посебним медијима – тракама, микрофилмовима... Овај начин може сачувати податке од губљења, посебно ако се чувају на некој другој локацији, изван фирме. Међутим, поставља се питање колико је потребно времена, послије оваквог инцидента, за неометан наставак рада. У ту сврху постоји други приступ – **Disaster Recovery**, односно опоравак од катострофа. Рјешења за DR су прилично скупа, траже постојање паралелног центра на некој удаљеној локацији (изван локације на којој се налази фирма). Сви подаци у раду се записују истовремено и на DR локацији, тако да активности на DR локацији почину онога момента када особље дође до ње, ауторизује се на опреми (обично с истим лозинкама као у своме радном окружењу) и посао почине.

До изградње правог центра за DR, Централна банка БиХ (ЦББиХ) се одлучила за привремену локацију, која

није пуно удаљена од централне, али зато има комуникациону и енергетску инфраструктуру, као и опрему. Анализом су установљене следеће целине за које је неопходно обезбиједити функционалност на DR локацији:

1. Апликативни софтвер – **BRIS**;
2. Систем управљања корисницима – **AD (Active Directory)**;
3. Електронска пошта – **mail exchange**;
4. Комуникација са удаљеним јединицама – **LAN/WAN** и Интернет.

Прва функција је реализована великим дијелом код инсталације **BRIS** апликације, јер је набављен сервер и на удаљеној локацији. Реализација функције бр. 4 је у току, док су функције 2 и 3 реализоване у току октобра. Код реализације функција 2 и 3, реалоцирани су неки сервери. Уместо имплементације понуђеног, у ЦББиХ је пронађено рјешење којим су ове двије фазе реализоване за знатно мање средстава у односу на комерцијална рјешења која су била понуђена.

Рјешење је базирано на софтверу „Дуплог преузимања“ као на слици 1. Подаци (Нормал – зелена линија) долазе на сервер за њихов пријем (обраду). Програм Дупло преузимање, сваку промјену на извornome серверу, до нивоа једног карактера (бајта), копира на резервни сервер (**Target server**) преко

LAN/WAN мреже (**Replication** – зелена линија). Овиме је обезбиједено да се исти подаци (и апликације) налазе на оба сервера. У случају квара извornoga сервера (или престанка његовог рада из било којег разлога), долази до **Failover** догађаја, и све активности се пребацију на резервни сервер (браон линија). Када је извornи сервер поново спреман за рад (отклони се узрок пада), покреће се процес **Recovery** (плава линија), чиме се долази у стабилно стање.

Први проблем код реализације DR за електронску пошту био је хардвер. Рачунар на којем се обрађује електронска пошта (**MS paket Exchange server**) је био неадекватан. Реалоцирањем сервера обезбиједена су два сервера са задовољавајућим карактеристикама и с истим хардвером: процесор **Xeon 3.2GHz**, **2GB** меморије и по два диска у мирору од **36GB** за оперативни систем и **144GB** за податке, тј. електронску пошту.

У првој фази је инсталиран оперативни систем и софтверски пакет **Exchange** на оба сервера. Дефинисан је тестни период од три дана током којег ће паралелно радити стари сервер за електронску пошту и нови сервер на којем ће пошту примати тестна група од пет корисника. У тестном периоду није било никаквих проблема, па се прешло на фазу 2. Фаза 2 је пребацивање комплетне обраде електронске поште са старог на нови

мејл сервер. Посао је рађен постепено: по 30 корисника у једноме дану је пребацивани на нови сервер. У току једне радне седмице посао је успјешно окончан и тестиран. Проблем се појавио код три корисника, који су на својим машинама имали **Outlook** 2003, иако је, према препорукама, потребно имати **Outlook** 2000, јер је сервер за обраду електронске поште **Exchange** 2000, а не 2003.

Завршна фаза, покретање програма „Дупло преузимање“ на оба мејл сервера, као и размјена података између њих, морала је бити реализована изван радног времена, па је то урађено у вријеме викенда. Усаглашене су обраде на оба сервера према правилима апликације „Дупло преузимање“. Сва пошта која долази на базни мејл сервер, просљеђује се и на резервни мејл сервер. Супервизор

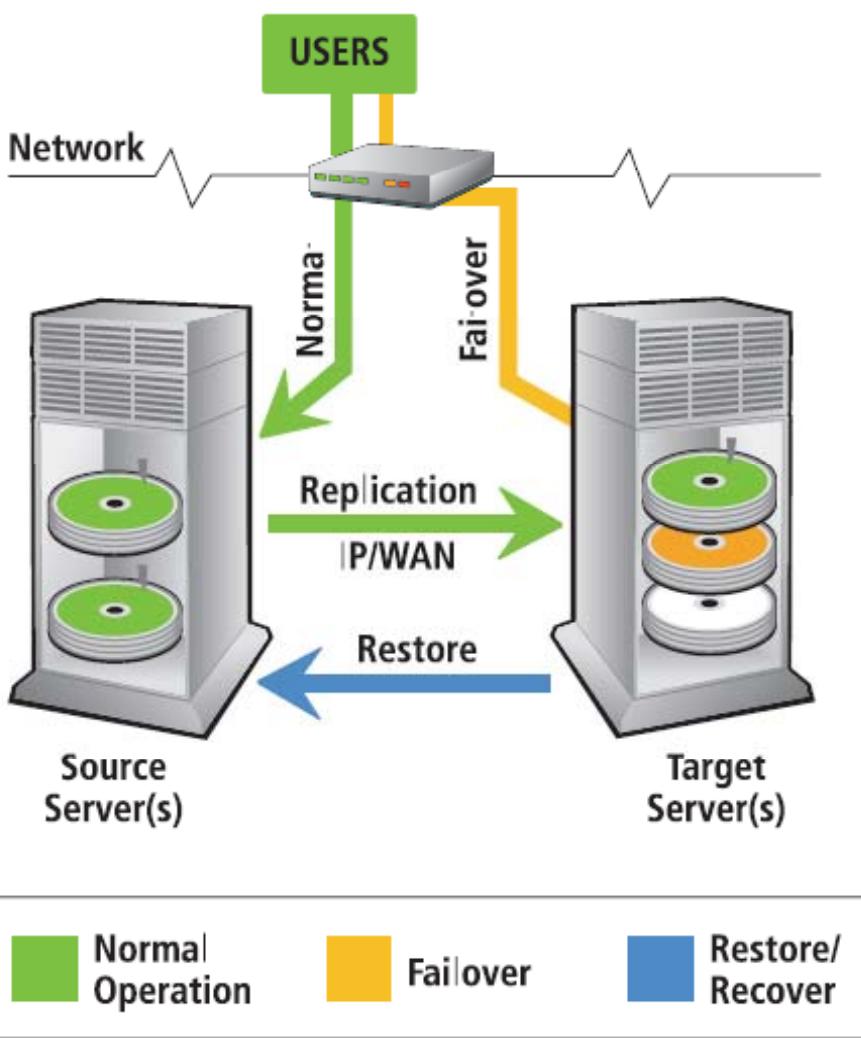
исправности рада је програм „Дупло преузимање“. Он код промјене једног бајта на базном серверу, одмах упућује пакет са подацима о промјени, како би био ажуриран и резервни сервер. Такође, стално прати расположивост сервера. У случају да је базни сервер неактиван (иницијално вријеме неактивности је било 30 секунди, али је повећан на пет минута из сигурносних разлога), активира се процес на резервном серверу „Failover“, односно преузимања улоге базног сервера. Тада програм „Дупло преузимање“ подешава параметре адреса сервера тако, да и базни сервер (који је сада неактиван) и резервни имају исту мрежну адресу. Како корисници приступају серверу по имениу, а имениу базног сервера је дата иста адреса како и код резервног, тако се и корисници заправо налазе на резервном серверу,

мада они нису свјесни промјене. Ако је корисник био активан у моменту пребацивања (радио са електронском поштом, онда је потребно да затвори **Outlook** и поново покрене. Код новог покретања он ће преузети адресу резервног сервера и корисник може нормално радити. Резервни mail сервер ради потпуно све исто као и базни, тако да за корисника није ни битно да зна да дошло до промјене.

По отклањању квара, односно узрока пребацивања на резервни сервер потребно је поново активирати базни сервер, како би се имала резерва ако би поново дошло до неког проблема. Посао се реализује иницирањем процедуре „**Recovery**“ која обезјеђује да на базном серверу буду ажуриране све промјене до којих је дошло док он није био активан. У следећем кораку се и корисници поново враћају на базни сервер. Систем је у потпуности функционалан када се још активира и функција „**Protect**“ која ће омогућити супервизорском програму „Дупло преузимање“ да поново надгледа рад базног и резервног мејл сервера, као и прије „инцидента“.

Све наведене фазе су у потпуности тестиране и систем је функционалан. Ово је примјер да се уз добру организацију послана, са више од десет пута мањим улагањима може постићи потпуна функционалност.

Јуре Пеливан отишао из ЦББиХ

У посленици Централне банке БиХ (ЦББиХ) су 26. септембра 2007. године организирали испраћај за дугогодишњег члана колектива ЦББиХ Јуру Пеливана, који након успешне каријере у банкарству, одлази из ЦББиХ. Највећи дио своје каријере Пеливан је провео обављајући разне функције у ЦББиХ и Народној банци БиХ. Провео је десет година на дужности директора Филијале Народне банке БиХ у Ливну, а након преласка у Сарајево, обављао је дужност директора сектора, вицегувернера, замјеника гувернера, те гувернера Народне банке БиХ. У периоду од 1991. до 1992. године обављао је функцију премијера Босне и

Херцеговине. У октобру 1996. године, Предсједништво БиХ га је именовало за члана првог састава Управног вijeћа ЦББиХ, а касније је био члан Ревизорског комитета ЦББиХ. Говорећи о великом трагу који је Пеливан оставио кроз своје године дјеловања у банци, гувернер ЦББиХ **Кемал Козарић** истакао је да су позитивна енергија, преданост послу, мудрост и жеља да помогне свима биле особине које су готово постале синоним за Јуру Пеливана. „Јурина подршка и савјети засновани на великом знању и годинама искуства су нам увијек били од огромне помоћи код анализе и доношења одлука,, нагласио је гувернер, који је овом приликом у име колектива ЦББиХ

Пеливану уручио пригодан поклон. „Ово не треба схватити као збогом, јер ће Јуре увијек бити члан наше породице у ЦББиХ, а врата Банке ће за њега увијек бити отворена,, рекао је Козарић. Говорећи о својим годинама проведеним у ЦББиХ, Јуре Пеливан је истакао како је тешко толике године сумирати кроз само неколико реченица. „Заиста сам током своје каријере, како у Народној, тако и у Централној банци упознао велики број предивних и стручних људи са којима је напростио било задовољство радити. Они ће ми највише недостајати,, рекао је Пеливан, који ће своје пензионерске дане проводити у породичној кући у Сплиту.

Одржани трећи Спортски сусрети централних банака

Од 10. до 14. октобра 2007. године у Букурешту су, у организацији Народне банке Румуније, одржани трећи Спортски сусрети централних/народних банака региона у којима су учествовали представници централних/народних банака Албаније, Босне и Херцеговине, Бугарске, Грчке, Македоније, Црне Горе, Србије, Турске, Мађарске и Румуније. Тимови централних банака такмичили су се два дана, 11. и 12. октобра, у слеђећим дисциплинама: фудбалу, кошарци, тенису, стоном тенису и шаху. Представници Народне банке Румуније освојили су златне медаље у фудбалу, кошарци, стоном

тенису (жене single), стоном тенису (мушкарци single и double) и тенису (мушкарци single и double). Трофеј у шаху за жене отишао је Народној банци Македоније, а у шаху за мушкарце Народној банци Мађарске. Златну медаљу у стоном тенису, жене double, освојила је екипа Централне банке Републике Турске. Злато у тенису, жене double,

Екипу ЦББиХ представљало је око 35 такмичара. Алмира Селимовић освојила друго место у шаху за жене, док је кошаркашка екипа ЦББиХ добила награду за fair-play.

Дио репрезентације ЦББиХ у Букурешту

отишло је представницима народних банака Србије и Бугарске, а у тенису, жене single, представници Мађарске народне банке. Ови спортски сусрети су постали традиција међу централним банкама региона, а доприносе даљем јачању веза између ових институција.

САОПШТЕЊА ЗА ЈАВНОСТ

Директна страна улагања у 2006. години износила 1,1 милијарду КМ

Директна страна улагања су током 2006. износила 1,1 милијарду КМ, што је за 18% више него у 2005. години, односно на истом нивоу као у рекордано 2004. години. Ови подаци не укључују велике приватизационе уговоре који су склопљени у 2006., него само комплетиране трансакције, што значи да ће износ страних инвестиција током 2007. бити још већи. Као и у претходним годинама највећи дио инвестиција у 2006. долази из Аустрије (45%), а затим спадају Хрватска (15%) и Словенија (14%). Највећи прилив директних инвестиција забиљежен је у сектору финансијског посредовања, а затим у предузећима у области прерађивачке индустрије и трговине. Значајан дио инвестиција (17,7%) односи се на реинвестирану добит, јер улагања из ранијих година већ постају профитабилна и власници одлучују да дио те добити задрже и капитално јачају домаће банке и предузећа. Укупно стање директних инвестиција на крају 2006. износи 5,89 милијарди КМ, што значи да је ниво страних улагања више него дупло већи него прије три године. Гувернер Централне банке БиХ (ЦББиХ) Кемал Козарић нагласио је да стране инвестиције имају велику важност за бх. економију, како са становишта отварања нових радних мјеста, тако и подизања технолошког нивоа у предузећима, као и за одрживо финансирање платнобилансног дефициита. Подаци о приливу страних инвестиција показују да бх. економија у задњим годинама константно привлачи значајне стране инвестиције и да ће се тај тренд и убрзавати са приближавањем ЕУ и са убрзаним процесом транзиције. Подаци које је објавила ЦББиХ прикупљени су и обрађени према међународним статистичким стандардима и представљају међународно упоредиве и поуздане статистичке податке о страним инвестицијама у БиХ. У склопу нових података објављени су и ревидирани подаци за претходне две године. Такође је уведена и секторска класификација која је у складу са статистичком класификацијом економских дјелатности ЕУ (NACE). Подаци су доступни на веб страницама Централне банке БиХ.

Штедња грађана достигла 4,8 милијарди КМ

Централна банка Босне и Херцеговине (ЦББиХ) свим грађанима честита 31. октобар - Свјетски дан штедње, који наши грађани обиљежавају са највећим забиљеженим износом штедних улога до сада. Штедња грађана Босне и Херцеговине је на дан 30. септембра 2007. године достигла 4,8 милијарди КМ, што у односу на исти период претходне године представља повећање од приближно милијарду КМ, односно, 26,5%. Ниво штедње од 4,8 милијарди КМ значи да се штедња од 2000. године повећала шест пута. Осим повећања укупног нивоа штедње, примјетно је да је дошло до повећања штедних улога у конвертибилним маркама, те да се однос штедње у домаћој и страндој валути полако мијења у корист конвертибилне марке. „Континуирано повећавање нивоа штедних улога, као и повећање штедње у конвертибилним маркама недвојбено показује да грађани вјерију у стабилност конвертибилне марке и у банкарски сектор БиХ”, изјавио је гувернер ЦББиХ Кемал Козарић. Но, и поред брже стопе раста штедње у домаћој валути, учешће штедње у страндој валути у укупној штедњи је још увијек доста велико са приближно 67%. Орочени и штедни депозити грађана су на дан 30. септембра 2007. године износили су 2,73 милијарде КМ, односно око 56% од укупне штедње, док се остатак односио на депозите по виђењу грађана, односно, око 44% од укупне штедње. Ово представља приближно исти однос орочених и штедних депозита и депозита по виђењу који је забиљежен у истом периоду прошле године. Позитиван тренд у порасту штедње је охрабрујући, јер даје основицу банкарском сектору за инвестирање у производне пројекте. Треба напоменути да се почињу развијати и други начини штедње, као што су животна осигурања, што чини укупни ниво штедње већим од депозита у банкама. „Уз жеље да што више наших грађана буде у прилици да још више штеди, што ће им омогућити бољи животни стандард, ЦББиХ им честита Свјетски дан штедње, 31. октобар” рекао је гувернер Козарић.

ВИЈЕСТИ ИЗ ГЛАВНИХ ЈЕДИНИЦА И ФИЛИЈАЛА

ГЈ САРАЈЕВО

Током октобра 2007. године, Служба за банкарство је извршила 35 трансакција продаје КМ у износу од 137.184.162,54 КМ и осам трансакција куповине КМ у износу од 89.577.014,00 КМ. Тако је салдо купопродаје позитиван и износи 47.607.148,50 КМ. Служба за трезорске послове извршила је 253 трансакције са готовим новцем. Од укупног броја, 168 су били улази - пријеми у вриједности од 99.303.345,00 КМ, од чега је 2.269.895 комада новчаница и 1.004.239 комада кованица, те 85 трансакција излаза готовог новца у вриједности 85.622.445,00 КМ, од чега је 1.938.043 комада новчаница и 1.426.000 комада кованица. Током овог мјесеца све комерцијалне банке (17 банака) су испуниле обавезу држања резерви на рачунима резерви код ЦББиХ. За тај период у Служби за мониторинг и платни промет је обрачунато 3.916.623,05 КМ у корист комерцијалних банака на име накнаде за држање обавезне резерве. У жироклирингу ГЈ Сарајево обрађено је 656.861 налог унутрашњег платног промета у износу од 254.023.201,81 КМ. На захтјев правних и физичких лица из Јединственог регистра трансакцијских рачуна издата су 533 извјештаја о стању трансакцијских рачуна пословних субјеката и наплаћено 2.665,00 КМ. Као члан пројектног тима за успостављање међубанкарског тржишта новца директор ГЈ Сарајево **Садик Кадрић** је учествовао у предтестној фази функционисања међубанкарског тржишта новца одржаној 22. и 23. октобра 2007. године у просторијама компаније Тенфоре у Београду. Закључено је да је могуће прећи на сљедећу фазу тестирања и имплементације пројекта међубанкарског тржишта новца. У радној посјети ГЈ Сарајево 29. октобра били су гувернер **Кемал Козарић** и вицегувернер **Фериха Имамовић** како би се информисали о досадашњем раду и будућим активностима.

ГЈ МОСТАР

Служби за трезорске послове од 1. до 31. октобра 2007. године било је 55 налога благајни за исплату укупне вриједности 53.681.800,00 КМ, а 71 налог благајни за уплату укупне вриједности 44.960.310,00 КМ. У истом раздобљу Служба за мониторинг и платни промет примила је 143 захтјева за издавање података из Јединственог регистра трансакцијских рачуна и издала потврде. Обављено је укупно 332.669 трансакција платног промета, од чега 322.985 трансакције жироклиринга и 9.684 трансакција РТГС-а. Служба банкарства, у

наведеном раздобљу, обавила је 50 трансакција и то 28 путем ино рачуна, а 22 готовинске трансакције. У апсолутном износу највећи је износ продаје преко ино рачуна од 71.653.284,40 КМ остварен кроз 21 трансакцију, спљиједи куповина у вриједности од 33.000.000,00 КМ остварена кроз седам трансакција. Продаја за готовину евра износила је 12.183.843,00 КМ и обављена је путем 19 трансакција, док је куповина обављена путем три трансакције у износу од 293.374,50 КМ. Укупно је наплаћено 24.367,67 КМ провизије.

ГБРС БАЊА ЛУКА

Служби за трезорске послове у току октобра, обим послова остао је на приближно истом нивоу у односу на претходни мјесец. У овом мјесецу обављено је 220 трансакција, од чега 158 улазних и 62 излазне трансакције. Примљено је и прерађено 1.601.180 комада новчаница КМ и EUR и 346.000 комада кованог новца, а исплаћено је 2.936.648 комада новчаница и 610.000 комада кованог новца. У ГБРСЦББиХ Бања Лука настављен је позитиван тренд купопродаје КМ. Током октобра обрађено је 117 предмета, од чега се на куповину односи 43 предмета у износу од 103,1 милион КМ, а на продају 74 предмета у износу од 48,0 милиона КМ, тако да је укупан нето биланс купопродаје 2,85 милијарди КМ.

ФИЛИЈАЛА БРЧКО

У октобру 2007. године остварен је већи индекс улаза КМ – индекс броја улаза 119,37 и вриједносно 116,99 КМ, те евра - број улаза 106,25 и вриједносно 124,11 у односу на септембар ове године. Употребна дозвола за реконструисани објекат Филијале ЦББиХ у Брчком добијена је 23. октобра. Руководилац Филијале Брчко **Мирзета Арнаутовић** присуствовала је 4. октобра проширењу сједници Управе ЦББиХ у Сарајеву. Координатор за трезорске послове Филијале **Мира Табаковић** и самостални референт за трезорске послове Филијале **Амир Мехикић** присуствовали су 16. октобра презентацији компаније **KURZ** у ЦУЦББиХ. У Сарајеву је 25. октобра одржан састанак директора ГЈ и филијала ЦББиХ којем је присуствовала и руководилац Филијале. Координатор Службе за сигурност Филијале **Сеад Ибришимовић** је 16. октобра присуствовао састанку у Одељењу за сигурност ЦУЦББиХ у вези са примјеном новог Правилника о систему сигурности у ЦББиХ. Урађен је приједлог Финансијског плана, Плана набавки и План људских ресурса за Филијалу за 2008. годину.

ФИЛИЈАЛА ПАЛЕ

У току октобра 2007. године у Филијали ГБРСЦББиХ на Палама реализоване су 24 трансакције купопродаје КМ, од чега 19 трансакција продаје КМ у износу од 29,6 милиона КМ, што је по вриједности више за 113% у односу на претходни период. На куповину КМ отпада пет трансакција у износу од 10,6 милиона КМ, што је по вриједности мање за 12 индексних поена. У односу на претходни мјесец број трансакција куповине и продаје КМ опао је за 14 индексних поена. Број куповина КМ опао је за 17 индексних поена, а број трансакција продаје КМ опао је за 14 индексних поена. Међутим, салдо између куповине и продаје КМ порастао је за 17,4 милиона КМ или за 5%. Број полога КМ порастао је за 26%, а број исплате КМ за 45%. Број примљених захтјева у **CAS** порастао је за 8%, а број међубанкарских трансфера за 67% у односу на претходни период. Депозити комерцијалних банака у КМ порасли су за 2%, а депозити у другим валутама за 40% у односу на претходни период. На рачунима резерви комерцијалних банака просјечан салдо порастао је за 8% и све банке су испуниле обавезну резерву.

Дванаест семинара у иностранству

Едис Ковачевић**Сузана Жужа****Лејла Кркалић****Самира Дуповац**

У октобру одржано је 12 семинара у иностранству којима је присуствовало 19 службеника ЦББиХ. Одржане су и три конференције. У Дубровнику је 16. и 17. октобра одржана VII Регионална финансијска и инвестицијска конференција за југоисточну Европу, у организацији Euromoney Institutional Investor PLC, а присуствовала јој је вицегувернер Фериха Имамовић. Виши стручни сарадник за девизне операције и поравнања Бојан Савић присуствовао је XI Инвестицијској конференцији која је од 11. до 15. октобра одржана у Даблину, у организацији DEPFA Bank. Економска конференција о централној, источној и југоисточној Европи одржана је од 30. септембра до 3. октобра у Франкфурту. Овој конференцији, коју је организовала Европска централна банка (ЕЦБ), присуствовао је руководилац Одјељења за економска истраживања, статистику и публикације Амир Хаџимерагић. Одржана је и изложба везана за 30-годишњу проверу појединачних

новчаница и технолошке производе, 18. и 19. октобра у Бечу. Изложби је присуствовао руководилац Одјељења трезора Силвестар Линцендер. Шест службеника ЦББиХ је боравило у студијској посјети Народној банци Хрватске, од 21. до 23. октобра која се односила на припреме о отпочињању инвестирања у реверсе репо трансакције: координатор Службе „Back Office“ Лејла Кркалић, координатор Службе „Front Office“ Едис Ковачевић, виши стручни сарадник за портфолио анализу у Служби „Middle Office“ Сузана Жужа, координатор Службе за рачуне ЦБ Мелиха Смајлагић, виши стручни сарадник за програмирање и одржавање апликација Аднан Сарајлић и виши стручни сарадник за правне послове Самира Дуповац. Координатор Службе за жироклиринг Сеад Биједић боравио је од 5. до 7. октобра у Охриду, где је присуствовао XII Годишњој скупштини ACI Македонија – The Financial Markets Association.

Издавач: Централна банка БиХ; **Адреса:** Маршала Тита 25, 71000 Сарајево; **Припрема:** Служба за односе с јавношћу ЦББиХ;
Веб страница: <http://www.cbbh.ba>; **E-mail:** contact@cbbh.ba; **Контакт телефон:** (033) 278-123; **Уредник:** Зијада Ковач, ДТП уредник: Алмир Салиховић;
Сарадници: Ема Мунџехасић (лектор), Алмир Салиховић, Данијела Голијанин, Дарија Каришик, Вилдана Поповчевић (лектор - енглеска верзија), Ернадина Бајровић, Анђа Бијелац и Адела Линцендер (текстови о запошљавању и едукацији); **Штампа:** Севда Ханџић, Служба за заједничке послове ЦББиХ; **Билтен излази сваког мјесеца**

Мјесечни биланс стања (привремени) од 30. септембра 2007. године
Објашњења

Мјесечни биланс стања се издаје да би се обезбиједиле информације о раду Централне банке Босне и Херцеговине према правилу валутног одбора и да би се понудиле посебне информације које захтјева Закон о Централној банци Босне и Херцеговине.

Неке посебне карактеристике биланса стања од 30. септембра су:

На дан 30. септембра Банка је задовољила обавезе правила валутног одбора како то наводи члан 31. Закона. Стање нето стране активе превазилази њену монетарну пасиву у конвертибилним маркама (КМ) за 349.285 хиљада КМ. Ово је приказано у ставки нето девизна актива минус монетарна пасива.

Девизна актива је сачињена углавном од депозита који се држи код ино-банака.

Биланс стања, такође, приказује композицију држања валута тако што их диференцира у EUR и остale валуте.

Банчине девизне инвестиције доносе приход за Банку.

Монетарна пасива је у највећем обиму представљала обавезу Банке за КМ новац у оптицају (2.302.904 хиљаде КМ) и депозите резидентних банака (3.711.959 хиљада КМ).

Капитал и резерве одражавају почетни капитал, резерве, акције и акумулисане добити Банке од почетка њеног рада 11. августа 1997. године.

Као депозитар за чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у, Банка исказује у билансу стања ММФ-ове рачуне 1 и 2 као страну пасиву, и чува хартије од вриједности Владе Босне и Херцеговине везане за чланство. Истовремено дјелујући и као фискални агент у име Владе у њеним односима са ММФ-ом, Банка евидентира средства и обавезе Владе везане за чланство на повјерилачким рачунима одвојеним од биланса стања.

Консолидацијом свих рачуна везаним за чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у израчунава се обавеза као нето чланска позиција од 6.559 хиљада КМ.

Банка, такође, води одређене рачуне страних валута у смислу споразума између Владе Босне и Херцеговине и страних влада и финансијских организација, као и девизне рачуне државних институција и агенција за које Банка дјелује као агент. Како ови рачуни нису нити актива нити пасива ЦББиХ, они нису укључени у горенаведени биланс стања. Укупни износ средстава која се држи на овим рачунима је био 476.589 хиљада КМ.

Даљи упити који се тичу Мјесечног биланса стања могу се упутити Одјељењу за рачуноводство и финансије у Сарајеву на тел. (33) 27 81 19, факс (33) 27 82 94. Представници медија могу се обратити Служби за односе с јавношћу на тел. (33) 27 81 23, факс (33) 27 82 96.

Централна банка Босне и Херцеговине је независна монетарна институција БиХ и нема никаквих организацијских веза са било којом пословном банком.

Мјесечни биланс стања (привремени) од 30. септембра 2007. године
(износи у хиљадама КМ)

АКТИВА		Укупан износ	EUR	Остале валуте
1	Девизна актива	6.475.069	6.470.887	4.182
1.1	Готовина	26.774	26.737	37
1.2	Краткорочни депозити	6.041.926	6.038.039	3.887
1.3	СДР у ММФ-у	258	0	258
1.4	Инвестиције у хартије од вриједности	406.111	406.111	0
2	Остале активе	55.983		
УКУПНА АКТИВА (1+2)		6.531.052		

ПАСИВА		Укупан износ
3	Монетарна пасива	6.124.835
3.1	Валута у оптицају	2.302.904
3.2	Депозити резидентних банака	3.711.959
3.3	Депозити осталих резидената	109.972
4	Обавезе према нерезидентима	949
5	Остале пасива	2.922
6	Капитал и резерве	402.346
УКУПНА ПАСИВА (3+4+5+6)		6.531.052

Нето девизна актива минус монетарна пасива (1-3-4)	349.285
---	----------------

Mr. Anka Kolobarić
 Главни интерни ревизор

Mr. Kemal Kozarić
 Гувернер
 Сарајево (датум)
 23.10.2007